

A Csernovits Család

Itt én vagyok a lányaimmal, Natasával és Ibolyával és a feleségemmel [Dáné Anna]. Natasa jobbról a második, Ibolya jobbról az első. 1962-ben beléptem a tanügybe. Fodor Sándor [író, publicista] volt a Tanügyi Osztály vezetője, Csórtán Márton, aki tanítványom volt a pártiskolában, ő volt a városi RKP propagandatitkára. Elmondtam nekik, hogy kidobtak a 'Vörös Zászló'-tól. Az ő segítségükkel a kereskedelmi iskolába kerültem. Úgy vettek fel, hogy aligazgató leszek, és lesz egy fél közgazdasági katedrám is. Megszerettem, ott tanultam módszertant, didaktikát. 1980-ig, a nyugdíjazásomig dolgoztam ott. A politika az iskolai munkára is rányomta a bélyegét. Még azt is meghatározta, hogy hova menjenek a gyerekek, melyik mozit vagy színházat [színdarabot] nézzék meg, hogy a tanárok mit mondjanak. Volt, amikor a párttitkárnő jött el, és fenyegetőzött, hogy ha az utasítások ellen teszünk, kidobnak. Közben többször voltam külföldön is, még a kommunizmus ideje alatt is. Az ismeretségeim révén viszonylag könnyen megkaptam a kiutazási engedélyeket. Voltam Párizsban, Spanyolországban és természetesen Izraelben is. Minden népnek kell legyen egy országa. Sajnos bonyolult körülmények között jött létre ez az ország. A háborúskodásokkal nem értek egyet. A zsidó népnek kellene hogy legyen elegendő intelligenciája ahhoz, hogy megteremtse a békét. 1968-ban mentem el először Magyarországra, Ausztriába és Olaszországba. Minden esetben magánkirándulóként. A Securitate akkori alelnöke megbízott bennem, és aláírta az engedélyt. Aztán voltam Franciaországban, Spanyolországban, Németországban, az északi államokban, Dániában, Hollandiában, Svédországban. Láttam a világot. Mindenütt megvannak az ellenmondások, van jó és rossz dolog egyaránt. Az életszínvonal viszont sokkal magasabb, mint nálunk. Nálunk a totalitárius rendszer sokat hátráltatta az országot. Románia azonban mindig is elmaradottabb ország volt. 1949-ben nősültem meg. A feleségem [Székely]Udvarhelyről jött be káderiskolába, ott ismerkedtünk meg. A szülei húzódoztak az elején a származásom miatt. A feleségem Székelykeresztúron dolgozott könyvelőként a Hitelkereskedelmi Bank ottani kirendeltségénél. Az édesapja cipésmester volt. A cipőket otthon készítette, majd elvitte a vásárba. Az édesanyja kofapecsenyét árúsított a vásárokon. Végül beleegyeztek, és mi megesküdünk. Természetesen, csak állami esküvő volt. Két gyerekünk született. A nagyobbik

lányom, Natasa 1950. március huszonegyedikén született. Az iskolát itt, Marosvásárhelyen a Bolyai Líceumban végezte el, sportszakosodással. Kézilabdás volt. Később Bukarestben gazdasági egyetemet végzett. Jelen pillanatban Los Angelesben él. 1990 tavaszán ment ki. A férje Kob Alfréd, aki egy supermarket igazgatója. Natasa is ott dolgozik mint közgazdász. Két lányuk van. A nagyobbik, Gréta a harmincadik évében van, medicinát végzett. A kisebbik, Diána huszonnyolc éves, ebben az évben doktorált ügyvédként. A kisebbik lányomat Ibolyának hívják, 1954. május ötödikén született. Jogot végzett, és Marosvásárhelyen lakik a családjával, a férjével, Friedmann Péterrel és orvostanhallgató fiával, Krisztiánnal. A férje autómechanikai mérnök. Autóalkatrészeket forgalmazó kft.-jük van. A gyerekek párválasztásában semmi szerepet nem játszott a zsidó származás. A családukban soha nem esett egy szó sem arról, hogy ki milyen származású. A vallásról sem beszélgettünk soha. A nemzetiségemről csak akkor beszéltem, ha hivatalosan megkérdezték. Azt, hogy zsidó vagyok, sose tagadtam le, még a legnehezebb időkben sem. Sose dicsekedtem, de nem is szégyelltem. Abban, hogy valaki milyen nemzetiségű családba születik, nincs semmi érdem vagy esetleg szégyen. A fiúunokám például a Krisztián nevet viseli. Az volt a család véleménye, hogy ezzel a névvel valahogy kiegyensúlyozódik a vallások közötti ellentét.